

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

گزارش تجمیعی تدوین سند راهبردی فرهنگ کار و تعاون در استان فارس

گزارش شماره ۳ : گزارش تجمیعی تدوین سند راهبردی فرهنگ کار و تعاون

شناسنامه سند

گزارش تجمیعی تدوین سند راهبردی فرهنگ کار و تعاون	عنوان فارسی
Developing Work Culture Strategic Plan	عنوان انگلیسی
FARS-WC-RN+۳	کد گزارش
۴۲ صفحه	تعداد صفحات
اداره کل تعاون، کار و رفاه اجتماعی استان فارس	کارفرما
دکتر مسلم علی محمد لو	مجری طرح
دکتر حبیب اله رعنائی، دکتر عباس عباسی، دکتر محسن جاجرمی زاده	کمیته فنی
محمود امینی، مهرداد کیانی	کارشناس
۱۳۹۴/۱۱/۲۰	تاریخ آخرین ویرایش

تعاون، راه ورسم زندگانی است   تعاون بستر فرهنگ کار است

در فرایند توسعه پایدار، یکی از مولفه های مهم که باید مورد توجه جدی واقع گردد، توجه به بهره‌وری نیروی انسانی است. در این میان نقش مهم و مؤثر فرهنگ کار و تعاون در بهره‌وری کارمندان و کارگران و نحوه مدیریت کارفرمایان بر کسی پوشیده نیست و برای حرکت شتابنده به سمت شکوفایی اقتصادی، حیات از فرهنگ کار و تعاون مطلوب و مثبت مورد نیاز است. بدی است در عصر جهانی سازی، برای کشوری همانند ایران که داعیه دار تفکری جدید و الگویی نوین در اداره جامعه و شیوه زندگی مردم را دارد و برای استانی همانند فارس که نقش بی‌بدیل آن در شکل‌گیری فرهنگ درخشان باستانی، مذهبی و ادبی کشور بر کسی پوشیده نیست توجه به امر فرهنگ ضرورت اساسی تری دارد. در همین رابطه با عنایت به اینکه خمیرمایه اصلی فرهنگ هر جامعه نیز متأثر از فرهنگ عمومی بویژه فرهنگ کار آن جامعه می‌باشد.

برای ارتقاء آن ضروری است برنامه ریزی لازم برای مفهوم سازی و ارائه تعریفی عملیاتی و مصداقی از این مفهوم که بتواند اجماع لازم را بر سر ابعاد و شاخص های مربوط بین صاحب نظران فراهم آورد، انجام شود. بدی است ارائه این چارچوب اگر مبتنی بر بررسی مبانی معرفتی، نظریه‌ها و رویکردهای موجود در این حوزه باشد، می‌تواند به ساخت مدل‌های اندازه‌گیری مناسبی برای تصویرسازی و وضعیت فرهنگ کار و تعاون کمک کند.

مشهور از فرهنگ کار و تعاون در این سند انجام کار با بصورت درست و انجام کارهای درست به همراه رعایت مولفه‌های اصلی فرهنگ کار ایرانی اسلامی مانند نظم، دقت، وقت شناسی، صداقت، بهجاری، امانتداری، پشتکار، ابتکار و آشنایی با وظایف مدیریتی در جامعه می‌باشد.

در همین راستا با توجه به گذشته با افتخار فرهنگ باستانی و مذهبی استان و اسناد بالادستی بویژه سند پنج ساله فرهنگی استان فارس و سیاست‌های اجرایی تدوین شده بر بنای محورهای هفت‌گانه سند فرهنگی مذکور و با در نظر گرفتن فریاشات مقام معظم رهبری در سوات گذشته در رابطه با پرداختن به موضوع کار و تلاش از جمله

جهد اقتصادی، تولید ملی، حیات از کار و سرمایه ایرانی، اقتصاد مقاومتی و تکلیفات حضرت آیت... ایامی نایند محترم ولی فقیه در استان و برنامه های جناب آقای دکتر ربیعی وزیر محترم تعاون، کار و رفاه اجتماعی و جناب آقای مهندس افشانی استاندار فریخته استان فارس و هدایت و راهنمایی جناب آقای پژوهش معاونت سیاسی امنیتی و رئیس کارگروه فرهنگی اجتماعی استانداری فارس و تصویب اتاق فکر شورای فرهنگ عمومی استان و بابه گیری از مطالعات علمی انجام شده توسط گروه تحقیقاتی بخش مدیریت دانشگاه شیراز و مقالات برگزیده و ارائه شده در اولین همایش ملی شناسایی راهکارهای ارتقاء فرهنگ کار در استان فارس و بر اساس برنامه های راهبردی، همکارانه حوزه معاونت محترم تعاون و معاونت محترم امور فرهنگی وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی در دولت تدبیر و امید و با همکاری جدی فعالین محترم اقتصادی استان، سند راهبردی توسعه و ارتقاء فرهنگ کار و تعاون در استان فارس با هدف تقویت بخش تعاون، تقویت و توسعه اخلاق محوری، گسترش و تعمیق روحیه داناتی محور برای بهبود مستمر محیط کسب و کار، حفظ عزت و کرامت انسانی نیروی کار، تحکیم روابط انسانی در محیط کار، تأمین روحیه مشتری مداری و مسئولیت پذیری و تحکیم مناسبات سالم کاری تدوین گردید.

امید است این سند که حاوی عهده، ۱۸ استراتژی، ۱۲۲ برنامه عملیاتی و مشتمل بر سه پیام از سوی جناب آقای دکتر علی ربیعی مقام عالی وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی و حضرت آیت الله ایامی نایند محترم ولی فقیه در استان فارس و امام جمعه محبوب شیراز و جناب آقای مهندس افشانی استاندار فریخته فارس و حاصل تلاش بگانی در سطح استان و کشور و یکسری های جدی بگاران این اداره کل بویژه سرکار خانم فولاد فریدر روابط کار، جناب آقای حسینی مدیر پشتیبانی و توسعه منابع انسانی، جناب آقای جمالی مدیر تعاون، جناب آقای مجتبی محلاتی مدیر روابط عمومی و سرکار خانم مرشدی کارشناس انفورماتیک اداره کل تعاون، کار و رفاه اجتماعی فارس می باشد، بتواند بعنوان یک نقشه راه مورد استفاده جامعه محترم اداری، کارگری و کارفرمایی استان قرار گیرد و مقدمه ای برای تدوین سند ملی کارشایسته در سطح کشور باشد.

سهراب محمدی

مدیرکل تعاون، کار و رفاه اجتماعی استان فارس

پیام مقام عالی وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی استان فارس

اهمیت مقوله "کار" و "تعاون" و تأکیدات دین مبین اسلام، قرآن عزیز و اهل بیت (س) به ارزش مولفه های فوق، بر کسی پوشیده نیست. آداب و رسوم ملت ایران و پیشینه غنی ادبی آن نیز گواه گر امیدداشت و اثره های مقدس "کار" و "تعاون" در برهه های مختلف می باشد. لکن علیرغم پیشینه قوی و قدمت تاریخی این موضوع، فرهنگ کار و تلاش و روحیه تعاون و بهدلی در جامعه، نیاز به تقویت دارد. تدوین سند فرهنگ کار و تعاون، بر بنای اسناد بالادستی و محورهای اقتصاد مقاومتی، بنا دارد همچنان را متوجه این مهم نماید که راه برون رفت از مشکلات تنها و تنها، احیاء فرهنگ والای ایرانی - اسلامی کار، تلاش و تعاون می باشد. فرهنگی که بنا و محور آن مسئولیت پذیری، تعهد و تخصص در کار، حفظ حرمت و کرامت انسانی، روابط عالی و عواطف گرمانه، شایسته سالاری و بهدلی می باشد. تحقق اهداف اقتصاد مقاومتی در نظر مقام معظم رهبری، جز با روحیه تعاون و اجرای شایسته های کار ایرانی - اسلامی میسر نخواهد شد. بجاری و اشتراک مساعی در انجام امر بارحایت مولفه های بر شمرده در این سند، دستیابی به اهداف عالی نظام مقدس جمهوری اسلامی ایران را تسهیل و نهال زیبای بخت رضایت را بر لب نهالان عرصه کار و تلاش خواهد کاشت. فرهنگ کار و تعاون در میان مردم ایران زمین از دیرباز وجود داشته است چنانچه کثر نوشته ای وجود دارد که مستطهران، نویسندگان و ادیبان، مردم را به بجاری و کار فرما نخواهد باشند.

چنانچه شیخ اجل سعدی شیرازی می فرمایند:

چو عضوی به درد آورد روزگار / دگر عضوها را نماند قرار
برود کامی کن مگو چیست کار / که سرمایه جاودانی است کار

((تعاون)) رخدادی مشارکتی است؛ تهاراه تحقق این امر آماده ساختن بسترناسب برای مشارکت دادن مردم در فرایند توسعه تعاون و پیوستن به نهضت تعاون است. بنابراین کسترش فرهنگ کاروتعاون در مردم، سنگ بنای توسعه اقتصادی اجتماعی کشور و نیز توسعه کار و تولید ثروت خواهد بود. هدف اساسی ترویج فرهنگ کاروتعاون در واقع شکل و ساختن شوق، کوشش و تلاش در کسوت همیاری و همکاری است. می بایست تدبیری اندیشیده شود تا این گردش و حرکت به شیوه ای خودجوش (از درون جامعه و به دست خود مردم) ظهور نماید. به بیان دیگر، خود مردم نقش فعال و اصلی را در ایجاد و کسترش کار مشارکتی به عهده بگیرند. بنابراین رویکرد ترویج فرهنگ کاروتعاون از آگاه سازی و بیدار نمودن نیاز مردم به تعاون در راستای ایجاد کار و ثروت آغاز می شود و تا پیوستن دقیق، و مدبرانه و پایدارانان به نهضت کاروتعاون ادامه خواهد داشت راه فائق آمدن بر بسیاری از مشکلات توجه به فرهنگ کاروتعاون است باید به وجدان کاری توجه کرد تا بتوان در قبال آن احساس مسئولیت داشت، بعد وجدان کاری در جامعه ایران از زمان های دور وجود داشته است اما باید این ارزش ها از دل باور بآباد سمت میدان گل بیاید و دست در دست هم دهیم به مهر همین خویش را کنیم آباد.

در همین رابطه تدوین سند فرهنگ کاروتعاون استان فارس نمونه ای از برنامه های دولت تدبیر و امید در راستای ارتقاء بهره وری و افزایش سطح همکاری و تعاون در بین احاد جامعه می باشد که جادارد از کلیه دست اندرکاران بوشه حضرت آیت الله ایمانی نماینده محترم ولی فقیه و استاندار محترم استان جناب آقای افشانی و جناب آقای محماری مدیرکل و همکاران ذیربط در اداره کل تعاون کار و رفاه اجتماعی استان فارس و اعضهای محترم اتاق فکر و دبیرخانه شورای فرهنگ عمومی استان فارس تقدیر و تشکر نمایم.

علی ربیعی

وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی

پیام ناینده محترم مقام معظم رهبری در استان فارس و امام محبوب جمعه شیراز

کار و تلاش که با واژه های عمل، سعی، کسب، ابتناء فضل الهی و... از آن یاد شده، دارای جایگاهی ارزشمند در منابع دینی و از زاویه های مختلف مورد تجلیل واقع شده است. با توجه به اینکه پیامبر خدا صلی الله علیه و آله می فرمایند «الکاد علی عیاله کالمجاهد فی سبیل الله» و در جای دیگر در همین زمینه می فرمایند «الطیب الکلب علی الرجل بیده» به نتیجه می رسم که کارگران عرصه تولید کالا و خدمات جایگاهی بسیار برتر در جامعه اسلامی و دارای باشند و کار و تلاش در عرف جامعه اسلامی وظیفه و مسوئیت همه آحاد مسلمانان به شمار می آید. به عبارت دیگر تعالیم اسلامی اهمیت ویژه ای برای کار و تلاش قائل است و آن را عبادت و جهاد مقدس می داند و نه تنها برای معیشت بلکه در حال آزر اسعاش می ناید و کارهای تولیدی و خدماتی را اثرگذار در کل مسائل جامعه می شناسد.

کار و فرهنگ اسلام، انس با طبیعت، حامل سلامت روح و جسم انسان، رشد و تعالی مسائل اخلاقی، مهارت‌های فردی و اجتماعی، ابزاری برای رشد و بالندگی علم و دانش، تنظیم کننده مسائل سیاسی و نظامی جامعه و بالاخره حامل رشد استعداد های نهفته انسانی و تنظیم ارتباط او با خلق و آفریدگار هستی است. که در هر کدام از زمینه های فوق اگر تحلیل های مناسبی ارائه کرده می تواند حاصلی در جهت ارتقاء فرهنگ کار و تلاش باشد که خوشبختانه منذ فرهنگ کار و تعاون استان فارس که بر اساس مصوبه شورای فرهنگ عمومی استان و با همت اداره کل تعاون، کار و رفاه اجتماعی استان تدوین شده است، می تواند با همکاری سایر مسئولین اجرایی و مردم نسبت به ارتقاء فرهنگ کار و تلاش استان نتیجه بخش و اثرگذار باشد.

اسدالله ایمانی

ناینده مقام معظم رهبری در استان فارس و امام جمعه شیراز

پیام استاندار فریخته فارس

تدوین و ارتقاء فرهنگ کارشایسته مضمین ایجاد فرهنگ پویایی و تحول در جامعه می‌باشد. بی‌شک در عرصه رقابت های جهانی بر سر منابع و سرمایه ها، جوامعی فاتح خواهند بود که فرهنگ کار و تلاش در آنها نهادینه و ارزشمند باشد. اهمیت ویژه مقدس کار در آیین و آموزه های دین بسین اسلام و تجارب بدست آمده از تحقیقات و یافته های علمی مبنی بر نقش مهم کار در پیشرفت اقتصادی، سیاسی، فرهنگی و اجتماعی جوامع ایجاب می نماید تا با تبیین اهمیت و نقش تلاش و کوشش، زمینه ارتقاء فرهنگ کسب و کار و افزایش بهره وری در جامعه به گونه ای فراهم شود تا تمامی افراد جامعه اعم از کارکنان و مدیران دولتی، کارگران، کارفرمایان، تعاون گران، بخش خصوصی و سازمان های مردم نهاد و همه اقشار مردم در آن نقش داشته باشند تا زمینه دست یابی به توسعه فراهم گردد.

بر این اساس در سالی که با تدبیر رهبر معظم انقلاب سال "اقتصاد مقاومتی، اقدام و عمل" نامگذاری شد و با عنایت به اهداف، برنامه ها و استراتژی های دولت تدبیر و امید در خصوص حمایت از کار، عرصه ای فراهم آمد تا با استفاده از ظرفیت های بالقوه و بالفعل استان سند ارتقاء فرهنگ کار و تعاون استان فارس تدوین و رونمایی گردد.

امید است این سند که حاصل مشارکت فعالان اقتصادی، مکتبران و صاحب نظران با تجربه و با حمایت استانداری فارس، اداره کل تعاون، کار و رفاه اجتماعی استان تدوین و به تصویب شورای فرهنگ عمومی استان فارس نیز رسیده است، بتواند به عنوان نقشه راه مورد استفاده تمامی اقشار جامعه قرار گیرد تا در آینده شاهد رشد و توسعه متوازن استان پهناور فارس باشیم.

سید محمد علی افشانی

استاندار فارس

اسنادی که در تدوین سند راهبردی فرهنگ کار و تلاش در استان فارس مورد توجه قرار گرفته است شامل موارد زیر است:

- قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران

- سند چشم انداز جمهوری اسلامی ایران در ۱۴۰۴

- برنامه پنجم توسعه جمهوری اسلامی ایران (۱۳۹۰ تا ۱۳۹۴)

- شورکای وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی

- سیاست های کلی اشتغال

- نقشه جامع علمی کشور

- سیاست های کلی نظام اداری

- قانون کار

- نقشه مهندسی فرهنگی جمهوری اسلامی ایران

- سند فرهنگی استان فارس

- مباحث مرتبط با فرهنگ کار و تلاش در ادبیات دینی

چشم انداز فرهنگ کار و تعاون در استان فارس

فارس در آفتاب ۱۴۰۴

الگوی برتر فرهنگ کار و تعاون با هویت اسلامی- ایرانی؛

پیشاز در اخلاق و رفتار اجتماعی و حرفه‌ای،

ممتاز در عرصه‌های یادگیری، نوآوری و کارآفرینی،

برخوردار از مناسبات کاری سالم، سازنده و کارآمد در سطح کشور.

فرهنگ کار و تعاون استان فارس در آفتاب این چشم انداز، چنین ویژگی‌هایی خواهد داشت:

۱- برخوردار از هویت اسلامی- ایرانی در کار و تعاون

باتوجه به آرمان‌ها، اهداف و اولویت‌های بلندمدت نظام مقدس جمهوری اسلامی ایران و همچنین نامطلوب بودن فرهنگ کار و تعاون در استان فارس، بهنگامی که اندیشه‌های الهی اسلام همراه با تلازم، تعادل و هم افزایی ویژه فرهنگ ایرانی در تار و پود فرهنگ این استان نفوذ کنند، پاسداری از میراث‌های ارزشمند اسلامی- ایرانی، کمال‌گرایی و کرایش به تعالی، ایمان و عمل صالح، ایثار در انجام کار، عدالت محوری، راستگویی و در ستکاری و تاکید بر کسب درآمد حلال در قالب هویت اسلامی- ایرانی در کالبد فرهنگ کار و تعاون استان فارس نقش می‌بندد.

۲- پیشاز در اخلاق و رفتار اجتماعی و حرفه‌ای

فرهنگ کار و تعاون در استان فارس با برخورداری از وجدان کاری، رعایت حق الناس و حقوق دیگران، مشتری‌مداری و تکریم ارباب رجوع، تعاون مشارکت، روحیه بگاری و کار جمعی، تکریم کار و کارگر، مسؤلیت‌پذیری، نظم و انضباط و شایسته‌سالاری به عنوان الگوی برتر در سطح کشور شناخته خواهد شد.

۳- ممتاز در عرصه های یادگیری، نوآوری و کارآفرینی

دستیابی به اهداف توسعه ملی نیازمند ایجاد و تقویت زیرساخت های اجتماعی و فرهنگی است که فرهنگ کار و تعاون به عنوان یکی از شقوق فرهنگ جامعه، نقش تعیین کننده و بی بدیلی را در این حوزه ایفا می کند. گسترش و نهادینه سازی مشخصه های از قبیل توجه به آموزش و یادگیری، تقسیم گیری مبتنی بر پژوهش، بکارگیری دانش و شیوه های نوین کاری، تمایل به انتقال دانش و تجربیات به دیگران و تکثیریم کارآفرینان زمینه و بستر مناسبی برای دستیابی به فرهنگ کار و تعاون مطلوب به معنای کسب جایگاه تحت در عرصه های یادگیری، نوآوری و کارآفرینی را در جغرافیای فارس فراهم می کند.

۴- برخوردار از مناسبات کاری سالم، سازنده و کارآمد در سطح کشور

با توجه به اینکه نظام اداری در ایران یکی از زیرساخت های مهم توسعه محسوب می گردد و بی توجهی به آن موجب آسیب های جبران ناپذیری در مسیر تحقق آرمان های نظام جمهوری اسلامی ایران می شود، لذا مناسبات کاری سالم، سازنده و کارآمد می تواند به عنوان مینه فاضله اصلاح نظام اداری شناخته شود. در همین راستا نهادینه سازی ارزش های همچون پرهیز از فساد اخلاقی، تقلب، اختلاس، ارتشاء، رانت خواری، باندبازی، تعلق، چاپلوسی و شیعه سازی در محیط های کاری، دستیابی به چشم انداز فرهنگ کار و تعاون در استان فارس را محقق ساخت.

۴-۱- تدوین اهداف کلان فرهنگ کار و تعاون استان فارس

پس از اتمام مرحله سوم پژوهش (تصویرسازی وضع مطلوب)، نوبت به تدوین اهداف کلان می رسد. اهداف کلان، چشم انداز را عملی می کنند و در واقع مقاصدی هستند که سیستم مدیریت باز در جهت آن ها حرکت می کند. این اهداف منعکس کننده منظور یک مجموعه هستند و به طور مستقیم از چشم انداز نتج می شوند. بنابراین اهداف کلان از یک طرف با چشم انداز و از طرف دیگر بار ابره در ارتباط است به طوریکه به صورت رهنمودهایی مشخص جهت تحقق چشم انداز بوده و به عنوان نتایج معین هستند که انتظار می رود پس از تعیین و اجرای رابره بدست آیند. اهداف کلان فرهنگ کار و تعاون استان فارس به شرح زیر می باشد که در ادامه شرح داده می شوند:

۱) تقویت و توسعه اخلاق محوری و رعایت عدالت و انصاف در محیط کسب و کار

۲) گسترش و تعمیق روحیه داناتی محوری و بهبود مستمر در محیط کسب و کار

۳) حفظ عزت و کرامت انسانی نیروی کار و تحکیم روابط انسانی و تشویق کارگروبی

۴) نهادینه سازی شیفته سالاری و نظم و انضباط در محیط کار

۵) تعمیق روحیه مشتری‌مداری، مسؤلیت‌پذیری و پاسخگویی در محیط کسب و کار

۶) تحکیم مناسبات سالم کاری و ارتقا سلامت اداری و قانونگرایی و پرستیز رفاه طلبی و سیاسی کاری در محیط کار

❖ هدف کلان ۱: تقویت و توسعه اخلاق محوری و رعایت عدالت و انصاف در محیط کسب و کار

پنجمه تر شدن روز افزون سازمان با افزایش میزان کارهای غیر اخلاقی در محیط‌های کاری توجه مدیران و صاحب نظران را به بحث اخلاق کار و مدیریت اخلاق معطوف ساخته است و به تبع آن، یکی از عمده ترین دغدغه‌های مدیران کارآمد در سطوح مختلف، چگونگی ایجاد بسترهای مناسب برای عوامل انسانی شاغل در تمام حرفه‌هاست تا آنها با حس مسؤلیت و تعهد کامل به مسائل جامعه و حرفه خود بپردازند و اصول اخلاقی حاکم بر شغل و حرفه خود را رعایت کنند. مسلماً احیای اخلاقیات در محیط سازمانی، ارتباطات اثر بخش را گسترش می‌دهد، رضایت شغلی در کارکنان را افزایش می‌دهد، رعایت عدالت و انصاف را موجب می‌شود و در نهایت تعالی و پیشرفت سازمان را به ارمغان می‌آورد. از طرفی تکالیفات روشن آموزه‌های دینی بر بنی بر رعایت اخلاقیات در حرفه و شغل و همچنین وضعیت نسبتاً نامناسب شاخص اخلاق‌مداری و رعایت ارزش‌های انسانی و همچنین شاخص رعایت عدالت و انصاف در فعالیت‌های روزمره در سطح استان فارس، اهمیت و ضرورت تقویت و توسعه اخلاق محوری با هدف نهادینه کردن این مقوله در میان تمام آحاد جامعه را بیش از پیش آشکار می‌سازد. در واقع اخلاق محوری عبارت است از ایشاد در انجام کار، رعایت ادب و احترام، امانداری، پایبندی به تعهدات و وفای به عهد، خودکنترلی، راستگویی و دستکاری، تاکید بر کسب درآمد حلال، کمال‌گرایی و گرایش به تعالی در کار، مناعت طبع و عزت نفس در کار و پرستیز از ریاکاری. همچنین از شاخص‌های

عدالت و انصاف می‌توان به مواردی از قبیل وجود فرصت‌های رشد و پیشرفت مضغانه، وجود فرصت‌های شغلی برابر برای بچگان، پرداخت‌های مضغانه، رفتارها و برخورد‌های مضغانه و وجود رویه‌های کاری مضغانه اشاره کرد.

❖ هدف کلان ۲: گسترش و تعمیق روحیه دانیایی محوری و بهبود مستمر در محیط کسب و کار

سند چشم انداز یک برنامه جامع است و تمام ابعاد فرهنگی، اجتماعی، سیاسی و اقتصادی را در بر می‌گیرد و لازم است که برای تحقق آن همه ابعاد جامعه هم سوباهم و در یک راستا قرار گیرند. عبارتی دستیابی به اهداف چشم انداز نیازمند شکل‌گیری جنبش اجتماعی و نهضت بچگانی است. بدین منظور و در راستای ایجاد انباشت و توسعه زیرساخت‌های اجتماعی و فرهنگی به عنوان یکی از مهم‌ترین زیرساخت‌های مورد نیاز برای دستیابی به اهداف توسعه ملی و با توجه به نقش تعیین‌کننده متوله فرهنگ کار و تعاون در ایجاد بسترهای اجتماعی و فرهنگی توسعه، سند راهبردی فرهنگ کار و تعاون در استان فارس تدوین شده است. مطابق با فرمایشات مقام معظم رهبری بنی بر توسعه علم و فناوری به عنوان موضوعی مهم و کلیدی و ترسیم حرکت آینده کشور بر پایه توسعه همه جانبه، پایدار و علمی و با در نظر گرفتن جایگاه علم و فناوری در تحقق اهداف چشم انداز بیست ساله کشور، گسترش و تعمیق روحیه دانیایی محوری با هدف نهادینه‌سازی این مفهوم در محیط کسب و کار به عنوان یکی از اهداف کلان سند راهبردی فرهنگ کار و تعاون در استان فارس تنظیم شده است. دانیایی محوری مهم‌ترین مشخصه سازمان‌های امروزی و چالش‌های ناشی از آن را می‌توان مهم‌ترین چالش‌های مدیریتی دانست. دانیایی محوری سازمان‌ها بدین معنی است که اکنون، مهم‌ترین فرآیند در سازمان‌ها، فرآیند تولید دانش است. لذا دیگر سازمان‌ها، یک ماشین منطقی برای تولید کالا تلقی نمی‌شوند، بلکه سازمان مجموعه‌ای است از افراد با ویژگی‌ها و مهارت‌های مختلف و مهم‌تر از همه مهارت یادگیری، نوآوری و کارآفرینی که با تکیه آنها به جستجو و بهره‌گیری از فرصت‌های پردازنده و بدین ترتیب بستر مناسب برای بهبود مستمر در محیط کسب و کار فراهم می‌گردد. از عمده‌ترین مشخصه‌های روحیه دانیایی محوری می‌توان به مواردی از قبیل اهمیت به ایده‌پردازی و شکل‌خلاق، آینده‌نگری و دل‌نمستن به منافع کوتاه مدت، توجه به آموزش و یادگیری، تصمیم‌گیری مبتنی بر پژوهش، بکارگیری دانش و شیوه‌های نوین کاری، تمایل به انتقال دانش و تجربیات به دیگران، تکریم کارآفرینان و گرایش به خطرپذیری معقول در تصمیم‌ها و اقدامات اشاره کرد. مسلماً به منظور دستیابی به این هدف، ضروری است که مدیران، مسئولان اجرایی و دست‌اندرکاران استان، راحکارها و برنامه‌های عملیاتی پیشنهادی را به درستی به مرحله اجرا بگذارند.

❖ هدف کلان ۳: حفظ عزت و کرامت انسانی نیروی کار و تحکیم روابط انسانی و تشویق کارگروہی

در دنیای امروز سرمایه‌های انسانی به عنوان باارزش‌ترین منابع سازمانی به سازمان معنا و مفهوم می‌بخشد و زمینه تحقق اهداف سازمانی را فراهم می‌کند. رشد و توسعه سازمان با و در پی آن جامعه و کشور در گرو استفاده صحیح از سرمایه‌های انسانی است. یکی از شاخص‌های پیشرفت و توسعه کشور با داشتن سرمایه‌های انسانی کارا، بهره‌ور و توانمند است. اگر جامعه‌ای از این مزیت رقابتی برخوردار نباشد، به طور قطع نمی‌تواند به اهداف و آرمان‌های خود دست یابد. از طرفی تکریم نیروی انسانی در سازمان با و پرهیز از نگرش ابزاری به افراد موجب می‌شود که آنان در فرآیند کار و خدمت سازمانی، جایگاه انسانی خویش را باز یابند و از بروز احساس بیگانگی از محیط کار و به وجود آمدن تضاد و تعارض بین منافع و اهداف فرد و سازمان جلوگیری شود. با توجه به ضرورت و اهمیت مد نظر قرار دادن متوله تکریم نیروی کار و کارگر و در راستای نهاده‌سازی و ارتقا فرهنگ کار و تعاون در استان فارس، حفظ عزت و کرامت انسانی نیروی کار و تحکیم روابط انسانی در محیط کسب و کار استان، مورد توجه جدی قرار گرفته و به عنوان یکی از اهداف کلان در سند راهبردی فرهنگ کار و تعاون در استان فارس تنظیم شده است. حفظ کرامت و عزت نیروی انسانی و تحکیم روابط انسانی از جمله ویژگی‌های مهم و اساسی فرهنگ کار و تعاون محسوب می‌گردد که شاخص‌هایی از قبیل ارزشمند دانستن کار و تلاش، تاکید بر حفظ کرامت انسانی نیروی کار، توجه به نیازها و انتظارات نیروی کار، حمایت از کار و سرمایه ایرانی، قدرشناسی، اعتماد و اطمینان به یکدیگر، صمیمیت و رفتار دوستانه، رعایت حق الناس و حقوق دیگران، بهیاری و کمک به دیگران، خوشحالی از موفقیت دیگران، روحیه کارگروہی، مشارکت و همکاری بین افراد، تحمل اختلاف سلیقه را شامل می‌شود.

❖ هدف کلان ۴: نهاده‌سازی شایسته‌سالاری و نظم و انضباط در محیط کار

از آنجا که یکی از سیاست‌های کلی نظام اداری که توسط مقام معظم رهبری ابلاغ شده است، دانش‌گرایی و شایسته‌سالاری مبتنی بر اخلاق اسلامی در نصب و ارتقای مدیران می‌باشد و همچنین شناخت وضع موجود فرهنگ کار و تعاون در استان فارس نیز نشان می‌دهد که میزان توجه به شایسته‌سالاری در محیط‌های کاری استان دچار ضعف می‌باشد، لذا نهاده‌سازی آن می‌تواند یکی از اهداف کلان در این حوزه قرار گیرد. مهم‌ترین مدنی که در شایسته‌سالاری دنبال می‌شود، شناسایی خلاقیت و استعداد‌های نهان افراد و بستر سازی برای پرورش این استعداد است که برای تحقق اهداف سازمان تلاش می‌کند. هر زمان که شایسته‌سالاری در جامعه نهاده شود، اعتماد نیز افزایش می‌یابد. فرآیند شایسته‌سالاری دارای چهار رکن شایسته‌خواهی، شایسته‌شناسی، شایسته‌داری و شایسته‌پوری است. هر سیستمی که نخواهد برقراری شایسته‌سالاری است، باید هر چهار رکن را دنبال کند. توجه کافی

نداشتن به مقوله ساینده سالاری در نظام اجتماعی، معلول عواملی است که در حوزه فرهنگی به طور عمده تحت تأثیر نبود الگو برداری صحیح، وجود تعصب‌های فکری، عقیدتی و قومی نادرست و توجه نکردن به منافع ملی در انصاف، تخصیص نادرست منابع و منافع و نبود برنامه ریزی برای شناخت گنگناها و تصحیح آنها است. همچنین نظم و انضباط در محیط کاری، نگهداری ملزومات اداری و تجهیزات، ارائه خدمات به ارباب رجوع و رفتار مناسب با ایشان، حضور به موقع در محل کار و انجام به موقع وظایف و سلسله مراتب اداری، عمده ترین آداب اخلاق اداری است که می تواند از هدف های دیگری باشد که موجب ارتقاء فرهنگ کار و تعاون در سطح استان شود. وجود نظم و انضباط برای ادامه جریان صحیح کارها و برای حرنوع مؤسسه، اداره، سازمان و کارگاهی ضرورت دارد. کسرتده ترین ما شیم، هر جامعه که افرادش به رعایت نظم و مقررات و قوانین جاری خود پایبند باشند به خوبی خواهد توانست به مدارج عالی پیشرفت و ترقی بگانی دست یابد. هر مؤسسه ای که وظیفه ی تولیدی و خدماتی ویژه ای را بر عهده داشته باشد نیاز برای آنکه بتواند رضایت خاطر مشتریان و مراجعین خود را فراهم آورد ناچار خواهد بود که تحت در میان افرادش، پرسنل کارگران و کارکنانش ایجاد نظم نماید و انضباط شغلی لازم را برقرار سازد.

❖ هدف کلان ۵: تعمیق روحیه مشتری مداری، مسئولیت پذیری و پاسخگویی در محیط کسب و کار

سازمان با عنوان حلقه های واسطه بین فرد و جامعه، یکی از اجزای بنیادین سیکره اجتماعی بشمار می آید که به منظور بقا و ادامه فعالیت خود به جامعه نیازمندند، در این ارتباط سازمان های پیشرو توجه به ارائه خدمات نوین اجتماعی را در رأس فعالیت های مربوط به تحقیق و توسعه خود قرار داده اند. بنابراین سازمان باید حس مسئولیت پذیری، پاسخگویی و توجه به حقوق اعضای جامعه را در قالب برنامه های راهبردی خود، مورد توجه قرار دهند و در عین حال که از سرمایه های زیستی- اجتماعی و علمی محیط پیرامون خود تغذیه می کنند، در برنامه های راهبردی خود توجه ویژه ای به مقوله مسئولیت اجتماعی سازمانی و رعایت حقوق شهروندان داشته باشند. مسئولیت پذیری در اخلاق اداری، اصل بنیادی است، به گونه ای که هر نوع بی مسئولیتی به مفهوم بیرون شدن از مسیر درست و کام نهادن در کجی ها و نارسایی است. کمال آدمی به کمال مسئولیت پذیری او است. هر چه کسی در مسئولیت پذیری سستی ورزد، تباهی در کارش بیشتر خواهد بود و هر چه کسی مسئولیت پذیری بیشتری داشته باشد، به کمال بیشتری از نظر اخلاق فردی و اخلاق اداری دست می یابد. اشاعه فرهنگ مسئولیت پذیری اداری و اجتماعی، پاسخگویی و تکریم ارباب رجوع و شهروندان و اجتناب از برخورد سلیقه ای و فردی در کلیه فعالیت ها؛ همواره از سوی مقام معظم رهبری مورد توجه و تاکید قرار گرفته است اما مشاهده می شود که در محیط های کاری استان فارس و به طور کلی کشور، در وضعیت مناسبی قرار ندارد. مشتری مداری نوعی نگرش و باور است که در

آن، اعتماد به مشتری، ارتباط دائم با مشتری، احترام به حقوق مشتری و پاسخگویی سریع و صحیح به انتقادات و ترچجات مشتری بسیار مهم هستند. مشتری‌مداری یک ارزش جمعی و مشترک است که روحیه خدمت‌رسانی و مثل‌کشانی کارکنان را تقویت می‌کند و در نتیجه باعث افزایش رضایتمندی مشتریان می‌شود. اگر حس خدمتگزارانه در فرد زنده شود، اراده تجاوز به حقوق فردی و اجتماعی افراد از میان خواهد رفت، و امنیت در جامعه به وجود می‌آید و به دنبال آن توسعه فردی و اجتماعی ایجاد می‌شود. بنابراین می‌توان نتیجه گرفت که تعمیق روحیه مشتری‌مداری، مسئولیت‌پذیری و پاسخگویی در محیط‌های کسب و کاری تواند منجر به کسترش عدالت در جامعه و توزیع رفاه عمومی میان جامعه شود.

❖ هدف کلان ۶: تحکیم مناسبات سالم کاری ارتقاء سلامت اداری و قانونگرایی و پرمسئولیت‌رانه طلبی و سیاسی کاری در محیط کار

مطالعه تاریخ تمدن‌های باستان، بیانگر این است که فساد در جوامع بشری قدمتی به اندازه تمدن نداشته و اکنون نیز از مسائلی است که کشورهای جهان با آن روبه‌رو هستند. فساد از جمله پدیده‌های سازمانی است که روند توسعه کشورها را بطور چشمگیر با مشکل روبه‌رو می‌سازد. فساد اداری سبب پدید آمدن منفی و قابل ملاحظه‌ای برای جامعه به همراه دارد که از جمله آنها می‌توان به جلوگیری از توسعه اقتصادی، بی‌اثر کردن سیاست‌های اصلاحی، مختل کردن توسعه سیاسی و جلوگیری از نوسانات اجتماعی و ایجاد ناامنی‌های سیاسی، اقتصادی و اجتماعی اشاره کرد. نقطه مقابل فساد اداری، سلامت اداری است. قانون‌گرایی به معنای ضابطه‌مندی و قاعده‌مند بودن رفتارهای انسانی در قالب هنجارهای تدوین شده و مورد پذیرش بیشتر افراد جامعه و باعث تداوم و قوام جامعه است و لازمه حرکت به سمت توسعه، نهادینه کردن فرهنگ قانون‌گرایی در جامعه است، بنابراین توسعه یا حتی جوامع بدون قانون‌گرایی امکان‌پذیر نخواهد بود. از طرف دیگر مهم‌ترین اثر رواج فرهنگ رفاه طلبی، تجل‌گرایی و اشرافی‌گری، احساس حسرت و کسود در میان افراد و طبقات فرودست جامعه است. احساسی که سرمایه اجتماعی را به شدت کاهش می‌دهد و می‌تواند سرچشمه انواع انحرافات و ناهنجاری‌های فردی و اجتماعی باشد. همچنین نتایج بررسی‌ها نشان می‌دهد که میزان بروز سبب‌سازی و دامن‌زدن به شیاعات، تعلق و چاپلوسی، زیرآب‌زنی، کارشنی و اخلاق در کار، فرصت‌طلبی و باندهبازی که از شاخصه‌های رفتار سیاسی و سیاسی‌کاری می‌باشد، در محیط‌های کاری استان فارس افزایش یافته است. بنابراین با توجه به آنچه بیان شد، تحکیم مناسبات سالم کاری ارتقاء سلامت اداری و قانونگرایی و پرمسئولیت‌رانه طلبی و سیاسی کاری در محیط‌های کاری می‌تواند یکی از اهداف کلان جهت ارتقاء فرهنگ کار و تعاون مورد توجه قرار گیرد.

۱-۵- تدوین راهبردهای فرهنگ کار و تعاون استان فارس

پس از آن که چشم انداز و اهداف کلان تدوین شدند، می‌بایست راهبردهای فرهنگ کار و تعاون استان فارس تدوین شوند. راهبردهای عبارت است از قالبی از اهداف، سیاست‌ها، برنامه‌ها، فعالیت‌ها، تصمیمات یا تخصیص‌های منابع. در یک تعریف، مفهوم راهبردی، بدین صورت تعریف شده است: "الگوی برنامه‌ای که اهداف، سیاست‌ها و اقدامات را یکپارچه می‌نماید". یک راهبردی خوب منابع موجود را بر اساس شایستگی‌ها و نقاط ضعف داخلی، بطور بهینه تخصیص می‌دهد، تغییرات محیط را پیش‌بینی و اقدامات مقتضی را پدید می‌آورد. راهبردهای ارتقاء فرهنگ کار و تعاون استان فارس در قالب ۱۸ راهبردی تدوین شده‌اند که در ادامه بیان و شرح داده می‌شوند. همچنین، در انتهای این بخش، جدول تطبیق اهداف کلان و راهبردهای توان مشاهده کرد.

- ۱) الگوسازی فرهنگ کار و تعاون در سطح افراد، واحدها، سازمان‌ها و نهادها
- ۲) ترویج و گفتمان‌سازی ایجاد سازنده کار و تعاون در سطح استان
- ۳) بهره‌گیری از ظرفیت نظام تعلیم و تربیت در گسترش فرهنگ کار و تعاون
- ۴) بهره‌گیری از ظرفیت نهاد خانواده در جاری‌سازی و انتقال ارزش‌های پیش‌برنده کار و تعاون
- ۵) بهره‌گیری از ظرفیت رسانه‌ها، نظام‌های ارتباطی و اطلاعاتی موجود در راستای ارتقاء فرهنگ کار و تعاون
- ۶) توسعه مشارکت سازمانهای اجتماعی و اداری و سایر نهادهای مرتبط در ترویج کار و تعاون
- ۷) بهره‌گیری از ظرفیت هنرمتعالی در تحکیم فرهنگ کار و تعاون
- ۸) بازنگری و به‌روزرسانی قوانین و مقررات در راستای تقویت فرهنگ کار و تعاون
- ۹) اصلاح نظام اداری و ارتقاء خدمات عمومی از طریق اعمال سیاست‌های نظام اداری
- ۱۰) بهبود فضای کسب و کار در راستای تقویت سرمایه‌گذاری و تولید ثروت
- ۱۱) ارتقاء الزامات و استانداردهای حاکم بر کار

۱۲) تعامل، همسازی و هماهنگی در دستگاه‌های اجرایی و نهادهای غیردولتی استان به منظور توسعه و تقویت فرهنگ کار و تعاون

۱۳) توانمندسازی سرمایه‌های انسانی در سطح استان

۱۴) توسعه و تقویت انگیزه کار و تعاون

۱۵) توسعه و حمایت از نظام تولید دانش بنیان

۱۶) زمین‌سازی برای توسعه بخش خصوصی، تشکل‌های اقتصادی (کارگرمی و کارفرمایی) و نهادهای غیردولتی

۱۷) تضمین شفافیت، جریان آزاد اطلاعات و آگاهی، بخشی شهروندان و نیروی کار فعال استان نسبت به حقوق و مکالیف خود

۱۸) ارتقاء سطح سلامت نظام تولید و کسب و کار با رویکرد میکسیری و برخورد موثر با تخلفات و معامد

* راهبردها: الگوسازی فرهنگ کار و تعاون در سطح افراد، واحدها، سازمان ها و نهادها

نظام فرهنگی حاکم بر یک جامعه مثل برابری و ارزش‌هایی خواهد بود که می‌تواند مایه‌ی پیش‌برنده و یا بازدارنده داشته باشد. ارزش‌های پیش‌برنده ارزش‌هایی است که نقش مثبت و سازنده در رشد و پیشرفت جامعه ایفا خواهند نمود و ارزش‌های بازدارنده نقش منفی و مخرب در این فرآیند دارند. از این منظر، لازم است پس از تصویرسازی وضع موجود فرهنگ کار و تعاون، با استناد به مبانی معرفتی و اهداف توسعه‌ای مورد نظر، بهره‌گیری از تجربیات گذشته و نیز مرور تجربیات و دستاوردهای سایر کشورها، مشخصه‌های مطلوب فرهنگ کار و تعاون استخراج گردد و در نهایت راهکارهای عملی برای توسعه و نهادینه‌سازی آن در سطح استان فارس به مرحله اجرا درآیند. یکی از روش‌های نهادینه‌سازی شاخص‌های فرهنگ کار و تعاون در راستای ایجاد و توسعه زیرساخت‌های اجتماعی و فرهنگی مورد نیاز برای دستیابی به اهداف توسعه‌ی، الگوسازی فرهنگ کار و تعاون در سطح مختلف افراد، واحدها، سازمان ها و نهادهای باشد تا به عنوان معیار و ملاک، همیشه پیش‌روی همه‌ی آحاد جامعه باشد. با ارائه الگوهای عینی، پسندیده و عملی می‌توان به تحقق فرهنگ مطلوب کار و تعاون در استان فارس دست یافت و که این مهم، تلاش و جدیت بگمانی را می‌طلبد.

* راهبردی: ترویج و گفتمان‌سازی ابعاد سازنده کار و تعاون در سطح استان

رشد و پیشرفت همه جانبه کشور، دستیابی به اهداف توسعه ملی و چشم‌انداز بیست ساله کشور، توسعه زیرساخت‌های اقتصادی، حمایت از کار و سرمایه ایرانی، توجه به کیفیت تولید و سایر عرصه‌های اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی و سیاسی بدون مشارکت هوشمندانه و فطری مردم و نخبگان میسر نخواهد کرد. اصولاً دنیای امروری، بار اصلی توسعه ملی را رساند و ابزارهای گفتمان ساز بر عهده دارند. به عبارتی هر تصمیم و فعالیت کلان سیاسی، اجتماعی، فرهنگی و اقتصادی بدون مشارکت جمعی و حضور حداکثری جامعه با شکست مواجه خواهد کرد. بدون مشارکت بده جامعه، تغییر سیاست‌های کلان کشور، امری سخت و طاقت فرسا و همراه با هزینه‌های گزاف خواهد بود. این امر امری توان‌با‌مور فعالیت‌های مختلف و دلایل عدم پیشرفت آن بیشتر مشاهده نمود. بهنگامی که از گفتمان‌سازی صحبت می‌کرد، نگاه اندیشمندان از بن‌فشار و ادبیات دستوری، به افق فطری و فرایندی زمان‌بر و برنامه‌ریزی شده منطقی می‌شود. به عبارتی، گفتمان‌سازی امری دستوری نیست و نیاز به طراحی فرایندی علمی با توجه به خصوصیات جامعه هدف دارد. بهنگامی که از پوست گفتمان‌سازی در انجام فعالیت‌ها و برنامه‌های بلندمدت صحبت می‌شود، منظور شیوه‌های تبدیل برنامه به ادبیات حاکم بر زندگی تک‌تک نخبگان و مردم جامعه می‌باشد. به طور خلاصه گفتمان‌سازی، تغییر نگرش و رفتار است و با اطلاع رسانی تفاوت دارد. بر همین اساس سند راهبردی فرهنگ کار و تعاون در استان فارس با هدف فرهنگ‌سازی و ایجاد وفاق حداکثری در بین اقشار مختلف جامعه و در راستای دستیابی به چشم‌انداز فرهنگ کار و تعاون تدوین شده است و در همین راستا یکی از راهبردهای خود را بر بنای ترویج و گفتمان‌سازی ابعاد سازنده کار و تعاون در سطح جغرافیای استان فارس قرار داده است.

* راهبردی: بهره‌گیری از ظرفیت نظام تعلیم و تربیت در گسترش فرهنگ کار و تعاون

شاید کمتر کسی باشد که درباره لزوم تعلیم و تربیت شک‌کننده زیر با اندکی تفکر روشن می‌شود که انسان شدن مرهون و مدیون اقدامات تعلیمی چه از طرف خود و چه از طرف پرورش دهنندگان اومی باشد. در اثر تربیت جسم و روح انسان به بلندترین پایه‌های کمال می‌رسد بنابراین عالی‌ترین و مقدس‌ترین تربیت، فنی نیست. تعلیم و تربیت نه تنها می‌تواند در رشد اخلاقی، عقلانی، رفتاری و حتی جسمانی فرد موثر باشد بلکه و سیدای در جهت رفع نیازهای حقیقی و مصالح اجتماعی، به شمار می‌آید و عامل رشد و تحول اساسی جامعه می‌گردد. تعلیم و تربیت از سیاست‌های بنیادین دین مبین اسلام محسوب می‌گردد و همواره توسط ائمه معصومین و بزرگان دین مورد تأکید و توصیه قرار گرفته است.

باتوجه به کارکرد نظام تعلیم و تربیت و نقش بی‌بدیل آن در فرایم کردن زمینه‌ها و زیرساخت‌های توسعه فرهنگی کشور، بهره‌گیری از فرصت‌ها و ظرفیت نظام تعلیم و تربیت به عنوان یکی از مهم‌ترین راهبردها در راستای تعمیق، گسترش و ترویج فرهنگ کار و تعاون در سطح استان فارس در نظر گرفته شده است.

* راهبردها: بهره‌گیری از ظرفیت نهاد خانواده در جاری‌سازی و انتقال ارزش‌های پیش‌بنده کار و تعاون

فرهنگ کار و تعاون یک هنجار فرهنگی است که ارزش اخلاقی مثبتی را برای انجام یک شغل درست وضع کرده و مبتنی بر این باور است که کار، فی‌نفسه دارای یک ارزش ذاتی است. مثل سایر هنجارهای فرهنگی، علاقه‌مندی و باور یک فرد به اخلاق کار اساساً تحت تأثیر تجارب و تعلیم یافتن فرد در خلال دوران طفولیت و نوجوانی است. از آنجایی که فرد دائماً تحت تأثیر خانواده خود قرار می‌گیرد، بنابراین با برقراری ارتباط و کنش متقابل بین خانواده و فرد می‌توان به صورت ضمنی و غیر مستقیم، بسترسازی لازم برای ایجاد و پرورش فرهنگ کار را فراهم کرد. والدینی که یک فرهنگ کار قوی را برای فرزندانشان نهادند، فرزندان خود را به سوی بهره‌مند شدن از فرهنگ کار قوی می‌کشاند. همین که فردی وارد محل کار می‌شود، در ارتباط با تصورات و عکس‌العمل دیگران، نگرش‌های کار شکل یافته او در دوران طفولیت تأیید شده یا مورد نقض قرار می‌گیرد. لذا خانواده یکی از عواملی است که در تقویت فرهنگ کار و دوام و استمرار آن نقش دارد و در واقع اولین و مهم‌ترین عنصر تأثیرگذار در ترویج، جاری‌سازی و انتقال ارزش‌های فرهنگ کار و تعاون و تربیت نیروی کار متعهد، پرتلاش و دلسوز برای کشور، «خانواده» است. مطالعات علمی و نیز پژوهش‌های اسلامی و مذهبی با اتفاق نظر بر این باورند که خانواده اولین و مهم‌ترین رکنی است که به پرورش انسان پرداخته و شخصیت مسؤلیت‌پذیر و پرتلاش و اهتمام به آینده خود و کشورش را رقم می‌زند. بر همین اساس به منظور دستیابی به وضعیت مطلوب فرهنگ کار و تعاون در استان فارس، راهبردی با منضمون بهره‌گیری از ظرفیت نهاد خانواده در جاری‌سازی و انتقال ارزش‌های پیش‌بنده کار و تعاون تنظیم شده است که قطعا با اجرای این راهبرد همگام شایان توجه‌ای به نهادینه‌سازی فرهنگ مطلوب کار و تعاون در سطح جغرافیای استان فارس خواهد شد.

* راهبردها: بهره‌گیری از ظرفیت رسانه، نظام‌های ارتباطی و اطلاعاتی موجود در راستای ارتقاء فرهنگ کار و تعاون

رسانه با تولید و توزیع مطلوب اطلاعات، نقش چمک‌گیری در ارتقای آگاهی‌های کوناگون و ضروری بر عهده می‌گیرند و جامعه را در نیل به تعالی و ترقی همه‌جانبه‌یاری می‌کنند. این وظیفه خطیر بر عهده رسانه‌هاست که با ساخت برنامه‌های مناسب، افکار عمومی جامعه را به سمت ایجاد، توسعه و تعمیق همه‌العاد و عناصر فرهنگ جامعه از جمله فرهنگ کار و تعاون سوق دهند. رسانه‌های گروهی کوناگون می‌توانند به نسبت درجه اهمیت و فراگیر بودنشان، نقشی مفید در فرهنگ‌سازی و نهادینه‌سازی فرهنگ کار و تعاون در سطح کشور و استان فارس داشته باشند. بدین منظور و با توجه به وجود ظرفیت‌ها و بستر مناسب، بهره‌گیری و استفاده حداکثری از ظرفیت‌ها و پتانسیل‌های رسانه‌ها، مطبوعات و نظام‌های ارتباطی و اطلاعاتی موجود در استان فارس به عنوان یکی از راهبردهای ارتقاء و اشاعه فرهنگ کار و تعاون در میان همه‌آحاد مردم استان فارس مورد توجه قرار گرفته است.

* راهبردها: توسعه مشارکت‌ها میان نهادهای اجتماعی و اداری و سایر نهادها مرتبط در ترویج کار و تعاون

اجرای بسیاری از بخش‌های برنامه توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران که اساس برنامه‌ریزی کشور برای نیل به چشم‌انداز بیست ساله کشور است، با بکارگیری و مشارکت تشکل‌ها، نهادها و سازمان‌های غیردولتی، اجتماعی و اداری صورت می‌گیرد. ترویج و توسعه فرهنگ کار و تعاون هم که یکی از عناصر و اجزاء مهم و سازنده فرهنگ جامعه محسوب می‌شود و نقش تعیین‌کننده در ایجاد زمینه و بسترهای اجتماعی و فرهنگی توسعه ملی را ایفا می‌کند، بدون مشارکت و بکارگیری همه‌بخش‌ها و آحاد جامعه، تحقق نمی‌یابد. با توجه اهمیت موضوع، تلاش در جهت توسعه و ارتقاء سطح مشارکت نهادها و تشکل‌های غیردولتی در قالب سازمان‌های اجتماعی و اداری و سایر نهادها و مرتبط در ترویج و اشاعه فرهنگ کار و تعاون به عنوان یکی از راهبردهای سند راهبردی مدنظر قرار گرفته است که فرصتی است در راستای دستیابی به اهداف کلان و چشم‌انداز فرهنگ کار و تعاون در استان فارس.

* راهبردها: بهره‌گیری از ظرفیت هنرمتعالی در تحکیم فرهنگ کار و تعاون

هنرهای کوناگون از پنجمی که انسان به دلداری و کشاورزی روی آورد، در ایران پدید آمده و شریک زندگی مردم نقاط کوناگون این کشور بوده‌اند. هنرمندان و صنعتگران ایران آثار برجسته و شاهکارهای کوناگونی پدید آورده‌اند که امروزه زینت بخش مراکز هنری جهان می‌باشند. لذا جایگاه متعالی هنر در پیشینه این کشور بر کسی پوشیده نیست اما متأسفانه

علی رغم وجود چنین ظرفیت عظیم و تاثیرگذار، از این ویژگی برای توسعه و ایجاد بسترهای فرهنگی و اجتماعی و فرهنگ سازی در حوزه های مختلف بهره کافی برده نشده است. بدین منظور، بهره گیری از ظرفیت ها هنرمتعالی با توجه به شرکات فراوان در حوزه هنر و فرهنگ در تحکیم فرهنگ کار و تعاون به عنوان یکی از راهبردهای ارتقاء فرهنگ کار و تعاون در استان فارس مورد توجه قرار گرفته است.

* راهبرد ۸: بازنگری و به روزرسانی قوانین و مقررات در راستای تقویت فرهنگ کار و تعاون

وجود حجم انبوهی از قوانین و مقررات و همچنین منوخ شدن برخی از آنها به دلیل تغییر و تحولات روز افزون، ضرورت ساماندهی قوانین و مقررات موجود در قالب بازنگری، اصلاح و به روزرسانی آنها را روشن می سازد. قوانین و مقررات حاکم بر متوله فرهنگ و کار تعاون هم از این قاعده مستثنی نیست و لازم است که در راستای تحقق اهداف تعیین شده در سند راهبردی فرهنگ کار و تعاون در استان فارس، در صورت نیاز قوانین و مقررات جدید وضع گردد و در غیر این صورت بازنگری، اصلاح و به روزرسانی در مورد آنها انجام گیرد.

* راهبرد ۹: اصلاح نظام اداری و ارتقاء خدمات عمومی از طریق اعمال سیاست های نظام اداری

اصل سوم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران، دولت را طراحتاً موظف به «ایجاد نظام اداری صحیح و حذف تشکیلات غیر ضرور» دانسته است. در همین راستا در طول بیش از سه دهه پس از پیروزی انقلاب سکوهمند اسلامی، تلاش های مستمر و متعددی از جانب مقامات و مسئولان ذمی ربط برای اصلاح و کارآمدتر شدن ساختار دولت به عمل آمد، هر چند سهم اندک در بهبود شرایط موجود داشته اند، لکن توانسته اند به صورت همدین اصل را محقق نمایند. بر بنیای تاکید بیشتر و ارائه نقشه راهی برای تحقق کامل اصل مذکور، رهبر معظم انقلاب در اردیبهشت ماه ۱۳۸۹ سیاست های کلی نظام اداری را ابلاغ فرمودند و کلیه مخاطبان این سیاست ها را موظف کردند که زمانبندی مشخص برای عملیاتی شدن آن را تهیه و پیشرفت آن را در فواصل زمانی معین گزارش کنند. مسلا سیاست های نظام اداری ابلاغی از سوی رهبری می تواند به راهنمای عملی برای مدیران و مسئولان نهادها و سازمان ها در جهت اصلاح نظام اداری و ارتقاء خدمات عمومی قرار گیرد و در پی آن اهداف مورد انتظار در حوزه فرهنگ کار و تعاون محقق گردد.

* راهبرد ۱۰: بهبود فضای کسب و کار در راستای تقویت سرمایه‌گذاری و تولید ثروت

بهبود رفاه آحاد جامعه در گروی افزایش توان ثروت‌آفرینی کشور و توزیع عادلانه درآمد حاصل از با لفضل نمودن این ظرفیت است. منظور از این افزایش توان با لفضل شده، چیزی نیست جز رشد تولید (رشد اقتصادی). تحقق رشد اقتصادی از طریق افزایش موجودی سرمایه (فیزیکی و انسانی) و ارتقاء بهره‌وری امکان‌پذیر می‌شود. لذا برای افزایش توان ثروت‌آفرینی کشور باید افزایش بهره‌وری رخ دهد و سرمایه جدید شکل گیرد که بهبود محیط کسب و کار، گسترش تائین منابع مالی برای تولید اقتصادی در کشور (جذب سرمایه - گذاری داخلی و خارجی) خصوصی سازی و توانمندسازی و افزایش سهم بخش خصوصی در اقتصادی تواند در این زمینه یکی از راهبردهای اصلی مورد توجه قرار گیرد. بنابراین جذب سرمایه‌گذار و فراهم کردن بستر مناسب برای افزایش نرخ تشکیل سرمایه، مدیریت ریسک سرمایه‌گذاری و کاهش هزینه‌های تائین مالی می‌تواند منجر به بهبود فضای کسب و کار در سطح استان شود. راهکارهای رقابتی سازی، خصوصی سازی، توانمندسازی و آزادسازی می‌تواند در عرض و یاد طول به دیگر (به صورت بهمان یا متوالی) تعریف شوند که این وابسته به تصمیمات و اقتضات مدیریتی است.

* راهبرد ۱۱: ارتقاء الزامات و استانداردهای حاکم بر کار

در دهمه‌های اخیر قوانین حاکم بر محیط کار از جنبه ایمنی و بهداشت و حفظ سلامت نیروی کار متخصص از مهم‌ترین دغدغه‌های قانونگذاران به شمار رفته است. آنان همواره کوشیده‌اند تا محیطی ایمن و سالم را برای کارکنان و کارگران مهیا نمایند. کشور ایران نیز به جهت تأثیرپذیری از قوانین الهی و اسلامی، اهمیت ویژه‌ای به کارگر و حفظ سلامتی و ایمنی او قائل شده و بحث نظارت در اسلام به جهت رعایت موارد فوق از جمله مسائل مهم محسوب می‌گردد. علاوه بر آن قانونگذاران عرصه کشور نیز با تلاشی مضاعف و وضع قوانینی در این خصوص (به عنوان نمونه ماده ۹۰ قانون کار و ماده ۹۳ قانون کار) سعی در حفظ و صیانت از حقوق و سلامت کارگران داشته و به عنوان یک واحد نظارتی بر لوازم حفاظت فنی و ایمنی و کارگاه‌ها محسوب می‌گردد. بنابراین ضوابط و مقررات حاکم بر روابط کاری بین کارگر و کارفرما اعم از استانداردهای حاکم بر ایمنی کار و کارگاه جزو الزامات ضروری قانون کار بوده که رعایت آن واجب و به عنوان تکلیف محسوب می‌شود به نحوی که جزو قواعد الزام آور بوده که تخلفی از آن مجاز شمرده نمی‌شود. این امر از یک سو باعث می‌شود تا هیچ‌گونه توافقی برخلاف آن بین کارگر و کارفرما مجاز شمرده نشود و از سوی دیگر در صورت تحقق آن و ورود صدمه به کارگر دارای جنبه عمومی بوده و رضایت

بعدی تأثیری در آن نخواهد داشت. بررسی‌های به‌عمل‌آمده نشان می‌دهد که در سطح جامعه، آگاهی کاملی از ضرورت رعایت استانداردهای حاکم بر کار وجود ندارد که بازنگری و توجه هرچه بیشتر به این موضوع می‌تواند یکی از راهبردهای مهم در جهت ارتقاء فرهنگ کار و تعاون در سطح استان فارس باشد.

* راهبردهای ۱۲: تعالی، همسازی و هماهنگی در دستگاه‌های اجرایی و نهادهای غیردولتی استان به منظور توسعه و تقویت فرهنگ کار و تعاون

مهندسی فرهنگی یکی از مطالبات اصلی رهبر معظم انقلاب اسلامی از شورای عالی انقلاب فرهنگی به شامی رود که بارها در دیدار اعضای شورای عالی انقلاب فرهنگی، بر اهمیت این مسئله تأکید کرده اند و به دنبال آن نقشه مهندسی فرهنگی کشور تدوین شده است. در واقع مهندسی فرهنگ این است که با رویکرد سیستمی، اجزاء فرهنگ اعم از فرهنگ ملی، فرهنگ عمومی، فرهنگ تخصصی، فرهنگ سازمانی، در مجموعه فرهنگ جهانی شده و روابط آنها، خوبی تنظیم شود. ضعف‌های اجزاء و روابط آنها برطرف شود. به منظور اجرای نقشه مهندسی فرهنگی کشور، آنچه دارای اهمیت بسیار فراوان است و بارها توسط مقام معظم رهبری مورد تأکید و توصیه قرار گرفته است، هماهنگی، بیشترین دستگاه‌ها و نهادهای فرهنگی و خیل در اجرای مهندسی فرهنگی است تا بتوان در جهت اجرای صحیح و اثر بخش سیاست‌های کلان فرهنگی کشور گام برداشت. از آنجایی که یکی از اجزاء و عناصر مورد نظر در نقشه مهندسی فرهنگی کشور، فرهنگ کار و تعاون می‌باشد، لذا کل نگرسی، همسازی، هماهنگی و تعالی اثر بخش دستگاه‌های اجرایی و نهادهای غیردولتی استان به منظور تحقق اهداف فرادستی و چشم‌انداز فرهنگ کار و تعاون در سطح استان فارس ضرورتی محال‌ناپذیر است و می‌تواند باعث توسعه و تقویت استان فارس در این زمینه شود.

* راهبردهای ۱۳: توانمندسازی سرمایه‌های انسانی در سطح استان

نشا اصلی مزیت رقابتی سازمانها، برخورداری از نیروی انسانی کارآمد و توانا و مشارکتی است و فاصله میان جوامع، از حیث دانایی و نوآوری است نه دارایی و نوآوری، بنابراین دانایی و کیفیت منابع و نیروهای انسانی به عنوان مهمترین، با ارزش ترین و گرانمایه ترین سرمایه و منبع یک سازمان، نقش عمده‌ای را در توسعه پایدار جامعه دارند. محیط‌های سازمانی جدید که با ویژگی‌های پیچیدگی، آشفتگی، سرعت و تغییرهای شتابان همراه اند، نیازمند نیروهای انسانی انعطاف پذیر، کارآفرین، مسئولیت‌پذیر، با اعتماد بالا، طالب ابتکار و مشارکتی می‌باشند. توانمندسازی، فرایند پیوسته‌ای است که بر اساس آن افراد یک جامعه از نوعی خود اعتمادی برخوردار شوند و قادر به ارزیابی درست و شناخت واقعی خویش باشند و از

تعدایی با قابلیت، برای رسیدن به هدفهای خود آگاه شوند و بتوانند با افزایش توانمندی خود به هدفهای مورد نظر دست یابند، بنابراین توانمندسازی سرمایه‌های انسانی در سازمان‌های استان فارس می‌تواند باعث ارتقاء و تقویت فرهنگ کار و تعاون در سطح استان شود.

* راهبردهای ۱۴: توسعه و تقویت انگیزه کار و تعاون

برای انجام حرکات کاری به انگیزه نیاز است. افزایش انگیزه در خود و دیگران، یک مهارت است. افراد در کار، منزل و حرهای دیگر از انگیزه برای رسیدن به نتیجه استفاده می‌کنند. یکی از وظایف مهم مدیران در سازمان‌ها، شناسایی استعدادهای بالقوه کارکنان خود و فراهم کردن زمینه‌های رشد و شکوفایی آنان است که زمینه تحقق هدف مهم و اساسی ارتقای بهره‌وری را نیز فراهم می‌کند. به عبارت دیگر شناخت مسائل انگیزشی کارکنان جهت بهبود عملکرد و افزایش بهره‌وری سازمان بسیار حائز اهمیت است. همچنین کسب چنین شناختی می‌تواند به بهبود کار و منابع انسانی سازمانی کمک شایانی کند و در جلوگیری از مقاومت کارکنان در مقابل تغییرات، کاهش محدودیت در بازده و مبارزه با استنزاف و مجادله کاری کارکنان بایکدیگر کمک کند و به ایجاد یک سازمان سودآور منتهی شود. برای ایجاد انگیزه در کارکنان ابتدا باید عوامل آن را مورد شناسایی قرار داد تا بتوان از آنها استفاده مناسب نمود. عوامل گوناگونی در توسعه و تقویت انگیزه کار و تعاون مانند امنیت شغلی، دستمزد بالا، علاقه به کار، رشد و ترفیع در سازمان، شرایط کاری مناسب و غیره موثرند. نتایج اکثر تحقیقات نشان می‌دهد که علاقه به کار مهم‌ترین عامل ایجاد انگیزه در کارکنان بوده و حتی بالاتر از عواملی مانند دستمزد بالا، امنیت شغلی و غیره قرار می‌گیرد. بنابراین پرواضح است که هر عاملی که باعث ایجاد و تقویت این امر (یعنی علاقه به کار) شود انگیزه کارکنان را تقویت خواهد کرد، بنابراین یکی از راهبردهای مهم فرهنگ کار و تعاون در سطح استان فارس می‌تواند توسعه و تقویت انگیزه کار و تعاون در بین افراد جامعه باشد.

* راهبردهای ۱۵: توسعه و حمایت از نظام تولید دانش بنیان

نقش شرکت‌های دانش بنیان در تحقق اقتصاد مقاومتی از جمله مسائل و مباحث فراموش شده‌ای بود که با سخنان مقام معظم رهبری مورد توجه قرار گرفت. شرکت دانش-بنیان یعنی نیروی فکر و خلاقیت فرد یا گروهی و به‌یچ‌رو نباید معادل یک ساختار کارخانه‌ای قرار گیرد. شرکت‌های بزرگ و دانش بنیان دنیا به‌یچ‌وقت کارخانه و خط تولید ندارند ولی متأسفانه در کشور ما هنوز به‌مقوله دانش بنیان به‌عنوان تولید و خط تولید نگاه می‌شود. دانش بنیان بودن یعنی تولید خلاقیت بیشتر و ایجاد مدل‌های کسب و کاری که تا پیش از این

وجود داشته اند یکی از ارکان اقتصاد دانش بنیان، تشکیل شرکت های دانش بنیان یا نهادهای واسط تجاری سازی است که به وسیله آنها بتوانیم اقتصاد دانش بنیان را در کشور نهادینه کنیم. در اقتصاد نفتی یا خام فروشی، یعنی اقتصادی که پایه آن فروش ذخایر زیرزمینی است نمی توانیم برای فارغ التحصیلان اشتغال زایی کنیم به همین دلیل ما در دانشگاه ها و صنعت نیاز به تفکرات و فرهنگ جدید داریم. اهمیت قانون حمایت از شرکت های دانش بنیان نیز در این حوزه بدون شک غیر قابل چشم پوشی است. بنابراین توسعه و حمایت از نظام تولید دانش بنیان در سطح استان می تواند یکی از راهبردهای ارتقاء فرهنگ کار و تعاون در نظر گرفته شود.

* راهبردها: زمینه سازی برای توسعه بخش خصوصی، تشکل های اقتصادی (کارگری و کارفرمایی) و نهادهای غیردولتی

زمینه و بستر مناسب برای جذب سرمایه های بخش خصوصی و مشارکت فعال بخش خصوصی در عرصه های تولیدی و صنعتی کشور باید به خوبی فراهم شود چرا که یکی از راهبردهای اصلی برای رشد و توسعه اقتصادی کشور، استفاده از ظرفیت و توان بخش خصوصی در مسیر رشد و توسعه پایدار است. خصوصی سازی در سطح ملی باید با اهداف استراتژیک خاص آغاز شود چرا که بسیاری از طرح ها به علت نبود اهداف استراتژیک مشخص، قابل میکسری و قابل ارزیابی، یا از حرکت می ایستند و یا از مسیر اصلی خود خارج می شوند. اهداف تعیین شده می بایستی بدون تعارض، تداخل منفی و در کوششی هماهنگ و اولویت بندی شده تعریف گردند. اهداف استراتژیک خصوصی سازی می توانند در جهت توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی منطقه و کشور، حذف انحصار و گسترش رقابت، اشتغال زایی، توسعه فعالیت و کاهش هزینه های جاری شرکت ها باشد. همچنین تلاش در جهت توسعه نهادهای صنفی و ایجاد فضای روانی مطمئن برای تشکل های کارگری و کارفرمایی و نهادهای غیردولتی از یک سو و کاهش تصدی گری دولت از سوی دیگر که در راستای واگذاری امور مردم به مردم صورت می پذیرد و همچنین تفویض برخی از مسؤلیت های روابط کار به این تشکل های پدید آمده می باشد. آنچه می بایست مورد اهمیت قرار گیرد توسعه و رشد اقتصادی، ارتقاء ضریب سودآوری و فعالیت های تولیدی، تأمین امنیت سرمایه گذاری، کاهش ضریب حفظ نیروی سرمایه گذاری در بخش های تولیدی، ارتقاء بهره وری نیروی کار و نهادینه کردن فرهنگ کار، توسعه مهارت های حرفه ای، انعطاف پذیر نمودن مقررات و قوانین کار و تأمین اجتماعی، شفاف سازی و شمیمت قوانین سرمایه گذاری، کاهش سود تسهیلات بانکی، ارتقاء سیاست های حمایتی از بخش های تولیدی و افزایش مشارکت نهادهای کارفرمایی و کارگری می باشد. تعال سازنده دولت، سرمایه گذار و نیروی کار به همراه ترویج و گسترش فرهنگ کار و تقویت وجدان کاری با استفاده از آموزه ها و دستورات دینی، رشد و شکوفایی اقتصادی را به همراه خواهد داشت.

* راهبردی ۱۷: تضمین شفافیت، جریان آزاد اطلاعات و آگایی، نشی شهرزدان و نیروی کار فعال استان نسبت به حقوق و مکالیف خود

یکی از موارد فسادآور، نبود گردش آزاد اطلاعات است. مردم به طور مساوی به اطلاعات دسترسی ندارند و رانت اطلاعاتی به وجود می آید. قانونمند کردن جریان اطلاعات دولتی به شفافیت فعالیت اقتصادی و سیاسی منجر خواهد شد و خطوط قرمزی که امروز با سلیقه افراد تعیین می شود، از طرف بالاترین سطوح قانونگذاری کشور معین و مشخص خواهد شد. شفاف سازی و آگایی، نشی نسبت به حقوق و مکالیف متقابل مردم و نظام اداری با تاکید بر دسترسی آسان و ضابطه مند مردم به اطلاعات صحیح می تواند منجر به سلامت اداری و در نهایت ارتقاء فرهنگ کار و تعاون در سطح استان فارس شود.

* راهبردی ۱۸: ارتقاء سطح سلامت نظام تولید و کسب و کار با رویکردهای میکگیری و برخورد موثر با تخلفات و مفاسد

فساد در قانون به معنی هرگونه فعل یا ترک فعل است که توسط هر شخص حقیقی یا حقوقی به صورت فردی، جمعی یا سازمانی که عمداً و با هدف کسب سود هرگونه منفعت یا امتیاز مستقیم یا غیر مستقیم برای خود یا دیگری، با نقض قوانین و مقررات کشوری انجام پذیرد یا ضرر و زیانی را به اموال، منافع، منابع یا سلامت و امنیت عمومی و یا جمعی از مردم وارد نماید نظیر رشاء، ارتشاء، اختلاس، تبانی، سوء استفاده از مقام یا موقعیت اداری، سیاسی، امکانات یا اطلاعات، دیات و پرداخت های غیرقانونی از منابع عمومی و انحراف از این منابع به سمت تخصیص های غیرقانونی، جعل، تخریب یا احتفاء اسناد و سوابق اداری و مالی تعریف شده است. فساد اداری حالتی است در نظام اداری، که در اثر تخلفات مکرر و مستمر کارکنان بوجود می آید و آن را از کارایی مطلوب و اثرنش مورد انتظار بازمی دارد، بنابراین تخلفات اداری باعث فساد اداری می شوند و در واقع تخلفات اداری علت و فساد اداری معلول است. البته هر تخلفی باعث فساد اداری نمی شود بلکه باید ویژگی های خاصی داشته باشد که مهمترین آنها مکرر بودن، استمرار داشتن، نهادینه بودن و تاثیر نسبتاً زیاد داشتن در سطح مختلف سازمانی است. فساد در محیط های کسب و کار در سطح مختلف مدیریتی، بارده های مختلف کارمندان رابطه قوی دارد زیرا فساد در رده های بالای سازمان و مدیران عالی نیاز به کمک و هماهنگی رده های میانی و عملیاتی نظام اداری دارد که این امر ویژگی نهادینه بودن فساد اداری را گسترش می دهد. مهمترین عامل در

بروز تحلفات ریشه‌های فرهنگی و عقیدتی است. فرهنگ عمومی جامعه، ارزشها و هنجارهای حاکم بر افراد و اجتماع و عقاید و باورهای مردم نقش محوری در این زمینه دارند. مادی-کرای، فردگرایی، روحیه مصرف‌گرایی و متمرکز از همه ضعف در ایمان به آخرت از جمله آنان است که همه این عوامل از شاخص‌های فرهنگ کار و تعاون می‌باشد و نتایج بررسی‌ها نشان می‌دهد که در سطح استان فارس از وضعیت مناسبی برخوردار نیستند. بنابراین با ارتقاء سطح سلامت نظام تولید و کسب و کار با رویکرد پیشگیری و برخورد موثر با تحلفات و مفاسد می‌توان فرهنگ کار و تعاون را بهبود بخشید.

جدول ۲-۳: تطبیق اهداف کلان و راهبردی ارتقاء فرهنگ کار و تعاون استان فارس

اهداف کلان		راهبردها			
تقویت و توسعه اخلاق محوری و رعایت عدالت و انصاف در محیط کسب و کار	گسترش و تعمیق روحیه داناتی محوری و بهبود مستمر در محیط کسب و کار	حفظ عزت و کرامت انسانی و نیروی کار و حکیم روابط انسانی و تشویق کارگروهی	بنیادسازی شایسته سالاری و نظم و انضباط در محیط کار	تعمیق روحیه مشتری مداری، مسئولیت پذیری و پاسخگویی در محیط کسب و کار	حکیم مناسبات سالم ارتقاء سلامت اداری و قانونگرایی و پربنر از رفاه طلبی و سیاسی کاری در محیط کار
اکوسازی فرهنگ کار و تعاون در سطح افراد و واحد سازمانها و نهادها	ترویج و گسترش سازمان سازی ابعاد سازنده کار و تعاون در سطح استان	بره گیری از ظرفیت نظام تعلیم و تربیت در گسترش فرهنگ کار و تعاون	بره گیری از ظرفیت نهاد خانواده در جاری سازی و انتقال ارزش های پیش برنده کار و تعاون	بره گیری از ظرفیت رسانه ها، نظام های ارتباطی و اطلاعاتی موجود در راستای ارتقاء فرهنگ کار و تعاون	توسعه مشارکت سازمان های اجتماعات و آریوساها و نهادها و ارتباط در ترویج کار و تعاون

اهداف کلان						راهبردها
تقویت و توسعه اخلاق محوری و رعایت عدالت و انصاف در محیط کسب و کار	گسترش و تعمیق روحیه داناتی محوری و بهبود مستمر در محیط کسب و کار	حفظ عزت و کرامت انسانی نیروی کار و استحکام روابط انسانی و تقویت کارکردی	نهادینه سازی شایسته سالاری و نظم و انضباط در محیط کار	تعمیق روحیه مشتری مداری، مسئولیت پذیری و پاسخگویی در محیط کسب و کار	استحکام مناسبات سالم ارتقاء کاری سلامت اداری و توانگرایی و پرمیز از رفاه طلبی و سیاسی کاری در محیط کار	
						بهره گیری از ظرفیت بنرمناغانی در استحکام فرهنگ کار و تعاون
						بازنگری و به روز رسانی قوانین و مقررات در راستای تقویت فرهنگ کار و تعاون
						اصلاح نظام اداری و ارتقاء خدمات عمومی از طریق اعمال سیاست های نظام اداری
						بهبود فضای کسب و کار در راستای تقویت سرمایه گذاری و تولید ثروت
						ارتقاء الزامات و استانداردهای حاکم بر کار
						تعامل، همسوسازی و هماهنگی در دستگاههای اجرایی و نهادهای غیردولتی استان به منظور توسعه و تقویت فرهنگ کار و تعاون
						توانمندسازی سرمایه های انسانی در سطح استان

اهداف کلان											
تعمیق روحیه مشتری مداری، مسئولیت پذیری و پاسخگویی در محیط کسب و کار			نهادینه سازی شایسته سالاری و نظم و انضباط در محیط کار			حفظ عزت و کرامت انسانی نیروی کار و استحکام روابط انسانی و تقویت کارکردی			تعمیق روحیه داناتی محوری و بهبود مستمر در محیط کسب و کار		
توسعه و تقویت انگیزه کار و تعاون											
توسعه و حمایت از نظام تولید دانش بنیان											
زینه سازی برای توسعه بخش خصوصی، تشکل های اقتصادی (کارگری و کارفرمایی) و نهادهای غیردولتی											
تضمین شفافیت، جریان آزاد اطلاعات و آگاهی، بخشی شهروندان و نیروی کار فعال استان نسبت به حقوق و مکالیف خود											
ارتقاء سطح سلامت نظام تولید و کسب و کار بار و یکپارچه سازی و برخورد موثر با تخلفات و مفاسد											

۱-۶- تدوین برنامه‌های عملیاتی ارتقاء فرهنگ کار و تعاون در استان فارس

کام آخربرای تدوین سند راهبردی فرهنگ کار و تعاون، مشخص کردن برنامه‌های عملیاتی برای اجرای راهبردهای باشد. برنامه‌های عملیاتی شامل برنامه‌هایی است که کام به کام، فعالیت‌هایی را که برای تحقق هر هدف و راهبردی بایست به انجام برسد به طور تفصیلی، دقیق و جزئی به تصویر می‌کشد و بیان می‌کند. برنامه‌های راهبردی ارتقاء فرهنگ کار و تعاون با توجه به راهبردهای تدوین شده است که در ادامه بیان می‌شوند.

❖ راهبردها: الگوسازی فرهنگ کار و تعاون در سطح افرا، واحد، سازمان و نهادها

- * تعریف اولویت‌های پژوهشی در زمینه آسیب‌شناسی فرهنگ کار و تعاون متناسب با موقعیت جغرافیایی و ویژگی‌های فرهنگی هر شهرستان
- * تعیین شاخص‌های سنجش کار مفید با استفاده از روش‌های مطالعه کار (روش سنجی و کار سنجی)
- * طراحی مدل تعالی فرهنگ کار و تعاون براساس بررسی عوامل موفقیت برخی استان‌ها (نظیر اصفهان) در زمینه نهادینه نمودن برخی ارزشهای کاری نظیر سختکوشی و پشتکار بالا
- * برگزاری دوره‌های آموزشی با هدف آشنایی سازمان‌ها با اصول Benchmarking از شرکت‌های پیشرو
- * تهیه پوسترها و بروشورهایی از سازمان‌های موفق در زمینه ارتقا شاخص‌های فرهنگ کار و تعاون و نصب این پوسترها در سطح جامعه و محیط‌های کاری

❖ راهبردها: ترویج و گسترش سازمان‌سازی العاد سازنده کار و تعاون در سطح استان

- * مطالعه و بررسی در زمینه تاثیر و نقش دین و دینداری در ارتقای فرهنگ کار و تلاش
- * استفاده از ظرفیت آموزشی ادبیات داستانی و انیمیشن از طریق فراخوان داستان نویسی و فیلم کوتاه
- * ارزش قابل شدن مدیران ارشد سازمان‌ها برای رعایت اصول اخلاقی، از قبیل گذشت و عضو... و دیگر شاخص‌های فرهنگ کار و تعاون
- * تعیین یکی از واحدهای هر سازمان به عنوان واحد ترویج دهنده شاخص‌های فرهنگ کار و تعاون

* تهیه کتابهایی با موضوع فرهنگ کار و تعاون و هدایا به کارکنان سازمان ها

* تهیه کدهای اخلاقی در سازمان با به صورت پوستر، بنر و ...

❖ راهبردها: بهره‌گیری از ظرفیت نظام تعلیم‌تربیت در گسترش فرهنگ کار و تعاون

* مطالعه و بررسی در زمینه بکارگیری با کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان در راستای طراحی ابزارهایی جهت نهادینه نمودن فرهنگ کار و تلاش در بین کودکان و نوجوانان و افزایش خلاقیت آنها

* طراحی واحدهای درسی با عناوین فرهنگ کار و اخلاق کسب و کار برای دوره‌های متوسطه و دانشگاه

* برگزاری جلساتی برای معلمان با حضور مشاوران جهت آشنا نمودن آنها با شیوه‌های افزایش روحیه کارگروهبی در دانش آموزان

* برگزاری اسارت آپ در سازمان ها و دانشگاه‌های کلان شهرستان‌های استان فارس

* بازنگری در متون آموزشی دانش آموزان با محوریت شخص‌های فرهنگ کار و تعاون

* گسترش مسابقات مهارت فنی در تمامی رشته‌ها توسط سازمان آموزش و فن و حرفه‌ای بدون محدودیت سنی و تحصیلات

* توسعه و تعمیق آموزش‌های فنی و حرفه‌ای، متناسب با نیازهای بازار کار و تولید که ارزش اقتصادی و اجتماعی مشخصی برای جامعه به دنبال داشته باشد.

* افزودن درس کارآفرینی به کلیه رشته‌های مراکز آموزش عالی و فن و حرفه‌ای

* برگزاری جلسات اولیا و مربیان با حضور مشاوران و روانشناسان جهت آشنا نمودن خانواده‌ها با روش‌های افزایش مسئولیت‌پذیری و خلاقیت و نوآوری در فرزندان

* برگزاری دوره‌های کارگاه‌های فرهنگ کار و تلاش در راستای ارتقاء مبانی و اصول آن برای دانشجویان و معرفی افراد موفق استان و ارائه رزموز موفقیت آنها برای

دانشجویان

- * برگزاری دوره های کارآفرینی در دانشگاه ها
- * ایجاد مراکز تخصصی برای مشاوره به واحد های کسب و کار در دانشگاه ها
- * آموزش معلمان، مربیان و اساتید دانشگاه ها که کمتر با مقوله کار و کارآفرینی در ارتباط هستند (امروزه به جای بابا آب داد باید با کار کرد ریاد بدسیم).
- * بجاری با دانشگاه های استان فارس در زمینه مقالات، پایان نامه ها و مطالعات میدانی با محوریت فرهنگ کار و تلاش
- * بیان مبانی و اصول اولیه فرهنگ کار و چگونگی نهادینه نمودن در دانش آموزان در اردو های فرهنگی معلمان
- * آگاه نمودن معلمان با روش های پرورش خلاقیت و کار گروهی در دوره های آموزش ضمن خدمت
- * دعوت از مشاوران و روانشناسان در جلسات اولیا و مربیان و در فرهنگسراها

❖ راهبرد ۴: بهره گیری از ظرفیت نهاد خانواده در جاری سازی و انتقال ارزش های پیش بنده کار و تعاون

- * آگاه نمودن والدین از تاثیر خراب تربیت بر بنای رفاه طلبی بر فرزندان و جامعه
- * آگاه نمودن والدین در راستای تربیت فرزندی مسئولیت پذیر و کوشا از طریق جلسات اولیا و مربیان، برگزاری کلاس های در فرهنگسراها، تبلیغات در سطح عمومی شهر، اختصاص برنامه های دراديو و تلویزیون شبکه فارس

❖ راهبرد ۵: بهره گیری از ظرفیت رسانه ها، نظام های ارتباطی و اطلاعاتی موجود در راستای ارتقاء فرهنگ کار و تعاون

- * برگزاری مسابقات در سطح استان به منظور شناسایی و معرفی کارکنان نمونه از منظر شاخص های فرهنگ کار و تعاون
- * برگزاری مسابقات کتابخوانی با محوریت ترویج فرهنگ کار و تعاون در سطح استان و سازمان ها

- * برگزاری نمایشگاه بانی با موضوع فرهنگ کار و تلاش در مدارس
- * معرفی و تشویق دانش آموزان خلاق، بستر و با پشتیباری دعوت از آنها جهت بیان رموز موفقیت خود برای سایرین
- * تهیه برنامه بانی در رادیو و تلویزیون استان حاوی نکات تربیتی بر اساس فرهنگ کار برای والدین
- * تهیه CD بانی با محوریت تربیت فرزندان مسئولیت پذیر و توزیع در جلسات اولیا و مربیان
- * مصاحبه با کارآفرینان، کارفرمایان و کارگران برحسب در هر شهرستان و معرفی آنها در رسانه ها
- * انجام راینی بانی با صدا و سیما، شهرداری ها و نهادهای فرهنگی استان برای تهیه و ارائه برنامه بانی با هدف ارتقاء فرهنگ کار در ابعاد مختلف در سطح استان فارس
- * تشکیل جلسه با هنرمندان استان و استفاده از ظرفیت و استعداد هنری آنها در ارتقای فرهنگ کار و تلاش استان فارس
- * برگزاری مسابقات عکس، فیلم کوتاه، انیمیشن، شعر، کاریکاتور، تئاتر و... در سطح استان با محوریت فرهنگ کار و تلاش
- * استفاده از ظرفیت های تبلیغاتی شهرداری نظیر سیلوردها، دیوار نویسی، نمایشگاه های مختلف جهت بالابردن آگاهی مردم استان فارس در موضوع فرهنگ کار و تلاش
- * اختصاص ستونی در جراید و روزنامه به ارائه مباحث فرهنگی کار و تلاش و چگونگی ارتقای آن در سطح جامعه در راستای تئور افکار عمومی پیرامون موضوع
- * چاپ هفته نامه و ماهنامه با محوریت فرهنگ کار و تلاش و معرفی افراد موفق و کوشا
- * دعوت از برنامه سازان رادیو و تلویزیون جهت آگاه نمودن آنها از اهمیت موضوع در پیشرفت استان و درخواست تولید برنامه بانی با محوریت فرهنگ کار و تلاش
- * برقراری تعامل با سازمان صدا و سیما به منظور همفکری و ساخت برنامه های رادیویی و تلویزیونی با بخش فیلم ها و سریال های پر محتوا، برگزاری مسابقات فرهنگی و ساخت شعار ملی در زمینه روابط کار، روحیه کار و تعاون و تلاش جمعی
- * توسعه شبکه های اجتماعی که باید به عنوان یکی از مراکز اشاعه فرهنگ کار مورد توجه ویژه قرار بگیرد و استفاده بسنده از فضای مجازی با طراحی پایگاه های اینترنتی

* توسعه ابزارهای مانده پست الکترونیک، مارکزگفتگو، سیستم های تلفن گویا، کیوسک های ارتباطی و سیستم های پانچگویی با هدف افزایش ارتباط متقابل سازمان ها و مشتریان

❖ راهبردها: توسعه مشارکت سازمانهای اجتماعی و اداری و سایر نهاد های مرتبط در ترویج کار و تعاون

* مطالعه و بررسی در زمینه نحوه همکاری با شهرداری در راستای استفاده از ظرفیت های تبلیغاتی شهرداری نظیر دیوار نویسی، سیلوردها، برگزاری نمایشگاههایی با محوریت فرهنگ کار و تلاش

* برگزاری دوره های آموزشی، سمینار، همایش، جلسات و پنش فیلیم با موضوع فرهنگ کار و تعاون در سازمان ها

* توجه بیشتر به فعال سازی جوانان در فعالیت های ملی و سازندگی، از قبیل شرکت جوانان در طرح سیج سازندگی

* استفاده از نظرات نخبگان علمی، فکری و فرهنگی کلیه شهرستان ها در طراحی و تدوین برنامه ها و خط مشی ارتقاء فرهنگ کار استان

* برگزاری مسابقات محلی، استانی و منطقه ای بر اساس محوریت کار و بهره وری کار و شناسایی پتانسیل های کاری و کارگری شایسته و معرفی آنان و استفاده از تجربیات ارزشمند حاصله به عموم مردم (از قبیل انتخاب کارگر و کارآفرین نمونه و برترین های مهارت های فنی و حرفه ای).

* استفاده از ظرفیت فرا، سنگسرا با جهت کلاسهای مشاوره تربیت

* استفاده از ظرفیت کافی فرا، سنگسرا با جهت برگزاری مسابقات، دوره های مشاوره، نمایشگاه ها و ...

* برگزاری جلسات سخنرانی مذهبی به منظور ترویج و تشویق فرهنگ کار و تعاون

* گسترش برنامه های دینی و مذهبی با هدف تقویت پایه های دینی کارکنان و تشویق افزایش

* شناسایی و استفاده از نهادهای مذهبی مانند مراسم امام حسین (ع) و پیوند آن با دیگر نهادهای مذهبی مانند حرم حضرت شاپرغ (ع)، به عنوان نهادهای مرتبط برای پیوند دادن

با ارزش های فرهنگ کار در سوین حرم اهل بیت (ع) در ایران به منظور ساخت کدهای اخلاقی، شعار ملی

- * توجه هر چه بیشتر روحانیون، ائمه جمعه و جماعت به ترویج فرهنگ کار و تعاون مشروع و شایسته و فرهنگ اسلامی کار
- * استخراج و تدوین آموزه‌های دینی مشوق کار و تعاون توسط علماء و مراجع و تبلیغ در سطح جامعه و سازمان ها
- * استفاده دقیق از آموزه‌های دینی، اخلاقی، فرهنگی و اجتماعی برای تعریف معیارهای شایسته سنجی
- * تهیه کتابهای دینی و بهره‌گیری از زندگی ائمه اطهار و بزرگان دین با موضوعات فرهنگ کار و تعاون
- * پیوستن شیراز، مرکز استان فارس به شبکه شهرهای خلاق یونسکو و توجه به این امر به عنوان یک نادرتمند

❖ راهبرد ۷: بهره‌گیری از ظرفیت هنرمندانی در تحکیم فرهنگ کار و تعاون

- * برگزاری مسابقات عکس، شعر، نقاشی و... با موضوع فرهنگ کار و تلاش در بین دانش‌آموزان
- * مطالعه و بررسی پیرامون استخراج شاخص‌های فرهنگ کار و تلاش از متون دینی و اسلامی
- * توجه ویژه به کتاب دوره اول و دوم شیراز و مخصوصاً مکتب گل و مرع که خاستگاه و میعادگاه آن شیراز است، به عنوان نادهای فرهنگی

❖ راهبرد ۸: بازنگری و به‌روزرسانی قوانین و مقررات در راستای تقویت فرهنگ کار و تعاون

- * طراحی نظام جذب و گزینش در سازمان‌های شایسته‌گزینی
- * طراحی نظام بخش میزان شایستگی مدیران و کارکنان
- * بازنگری قوانین اداره کار با شاخص و معیارهای فرهنگ کار و رفع ابهامات قانونی موجود و اصلاح ساختار قوانین
- * ملاک قرار دادن کیفیت و نتیجه کار و شاخص‌های کار و تعاون در نظام ارزشیابی کارکنان و مدیران
- * اصلاح ساختار و مقررات دولتی که بعضاً پرداخت پاداش کار در مقابل زمان است، نه در برابر نتیجه کار
- * اصلاح قوانین محدودکننده کارآفرینی و اجرای دقیق قوانین مربوط به کار و برخورد با مجرمان و متخلفان

- * تجدید نظر در مسائل قانون گذاری کار به ویژه در بخش روابط و حقوق کارگر و کارفرما و ایجاد مراکز با صلاحیت قانونی جهت حل اختلافات ناشی از کار (ادگاه های کار)
- * بازنگری قوانین بر اساس شاخصهای فرهنگ کار و تلاش

❖ راهبرد ۹: اصلاح نظام اداری و ارتقاء خدمات عمومی از طریق اعمال سیاست های نظام اداری

- * طراحی و پیاده سازی نظام مدیریت ارتباط با مشتری (CRM) در سازمان ها
- * بازنگری و تدوین استانداردهای رفتاری برخورد با گروه های مختلف مشتریان برای کارکنان و مدیریت سازمان ها و الزام به رعایت این استانداردها از سوی مدیران ارشد سازمان ها
- * شناسایی و کنترل کلواکاه هایی که در آن بیکاری پنهان وجود دارد
- * تعیین کمیته اجرایی فرهنگ کار و تعاون در هر سازمان به منظور اجرای برنامه های تدوین شده
- * تعیین کمیته فرهنگ کار و تعاون در هر سازمان به منظور نظارت بر پیشرفت و اجرای برنامه های تدوین شده
- * ادغام کردن برنامه ها و فعالیت های ترویج اخلاق مداری با سایر فعالیت ها و وظایف مدیریتی
- * استقرار امکانات و تمهیدات لازم برای دریافت و پیگیری شکایات مشتریان
- * استقرار و بهبود سیستم های نوبت دهی در تمامی سازمان ها
- * کاهش بوروکراسی اداری و مقررات ثابت و دست و پا گیر اداری که مانع ایجاد یک نظام اداری خلاق، پویا، عدالت محور و شایسته سالار می گردد با استفاده از تجربیات فناوری اطلاعات و استقرار سیستم های اتوماسیون

❖ راهبردها: بهبود فضای کسب و کار در راستای تقویت سرمایه‌گذاری و تولید ثروت

- * انجام نیازسنجی در مورد موقعیت جغرافیایی، ظرفیت‌های صنعتی، کشاورزی هر یک از شهرستان‌های استان فارس و راه‌اندازی و توسعه رشته‌های فنی و حرفه‌ای، تناسب بانایزهای هر منطقه و ارائه تسهیلات ویژه به فارغ‌التحصیلان این رشته‌ها
- * پیاده‌سازی رویکرد خوشه‌سازی در هزینه خاص در استان
- * اهمیت دادن به صنایع حلاق به عنوان محور بنیادین سازی فرهنگ کار

- * اعمال پارامترهای مربوط به تخصص، سرعت و دقت در انجام وظایف، خصوصاً پارامترهای مربوط به مهارت‌های ارتباط با مشتری، همدلی و برخورد دوستانه با مشتری، متعهد، مسئول، مقید به رعایت اخلاق حرفه‌ای و قانون به هنگام کزینش کارکنان
- * برکراری آموزش‌های ضمن خدمت باهدف آموزش‌های شاخص‌های فرهنگ کاروتعاون
- * توصیه سازمان‌به سیده سازی مدل‌های تعالی سازمانی به عنوان چارچوب اجرایی
- * توصیه سازمان‌به سیده سازی ابزارهای نوین مدیریت کیفیت (مانند ایزو، ۵S، مدیریت کیفیت جامع، شش سیگما و...)
- * بهر استانی استراتژی سازمان بااستراتژی‌های فرهنگ کار

❖ راهبرد ۱۲: تعالی، هموسازی و هماهنگی در دستگاه‌های اجرایی و نهاد‌های غیردولتی استان به منظور توسعه و تقویت فرهنگ کاروتعاون

- * توانمندسازی و حمایت از اتاق‌های تعاون برای جلب و توسعه مشارکت‌های مردمی و برقراری ارتباط بین تعاونی‌ها
- * تشکیل کمیته مشترک میان اداره کل کار، تعاون و رفاه اجتماعی به عنوان متولی کار در کشور و سایر ارکان هاونهادها، به منظور تدوین و اجرای برنامه‌هایی برای ارتقاء شاخص‌های فرهنگ کاروتعاون در سطح استان

❖ راهبرد ۱۳: توانمندسازی سرمایه‌های انسانی در سطح استان

- * برکراری دوره‌های آموزش ضمن خدمت برای کارکنان با محوریت ارائه مبانی اخلاق کاری و فرهنگ کار و تلاش و ایجاد مشوق‌هایی در محیط کار جهت نهادینه نمودن این مبانی در رفتار
- * تشکیل حلقه‌های کیفی در سازمان‌ها برای تقویت کار تیمی
- * توجه بیشتر مدیران منابع انسانی به پرورش شغلی

❖ راهبرد ۱۴: توسعه و تقویت انگیزه کار و تعاون

- * تعیین و تشویق دوره‌ای کارمند نمونه بر اساس شاخص های فرهنگ کار و تلاش جهت ایجاد انگیزه
- * طراحی نظام پرداخت حقوق و دستمزد بر اساس شایستگی
- * گسترش فرهنگ طبعه‌بندی مشاغل به منظور جایگزینی صحیح افراد و جلوگیری از بی‌ثباتی نیروی انسانی و اعطای مشاغل به افراد بر اساس لیاقت و توانایی و ایجاد انگیزه از طریق معیار نمودن پایه و گروه شغلی بر اساس سابقه، تجربه و تحصیلات.
- * تشویق و تجویز کسانی که ساعات کار مفید داشته‌اند
- * ایجاد سازوکارهای انگیزشی مادی و معنوی، در جهت ارتقاء شاخص های فرهنگ کار و تعاون در بین کارکنان
- * طراحی و استقرار نظام پرداخت مزایا به کارکنان متناسب با ارزیابی ارباب رجوع
- * توجه به خدمات رفاهی کارکنان
- * معرفی و تشویق کارمندان ساعی و میان‌ریموز موفقیت آنها برای دیگر کارکنان
- * در نظر گرفتن ردیفی با عنوان وجدان کاری و پشتکار در محاسبه میزان حقوق پایه نیروی کار

❖ راهبرد ۱۵: توسعه و حمایت از نظام تولید دانش بنیان

- * ایجاد مراکز رشد، کارآفرینی و پارک های علم و فناوری برای حمایت از کارآفرینی و استعداد های جدید در سایر شهرستان ها و دانشگاه ها

❖ راهبرد ۱۶: زمینه سازی برای توسعه بخش خصوصی، تشکل های اقتصادی (کارگرمی و کارفرمایی) و نهادهای غیردولتی

- * پیاده سازی رویکرد همکد سازی در استان به نحوی که هر مجموعه کاری با شرکایی محلی، ملی و بین المللی در ارتباط باشد
- * توجه بیشتر به نقش تشکل های صنفی با آموزش و فراهم کردن زمینه تجربه اندوزی اعضا

❖ راهبرد ۱۷: **تفصیل شایسته، جریان آزاد اطلاعات و آگاهی، نقش شهروندان و نیروی کار فعال استان نسبت به حقوق و مکالیف خود**

- * بخش میزان رضایت مشتریان از لحاظ شاخص های فرهنگ کار و تعاون و تأثیر دادن نتایج این ارزیابی در ارزشیابی کارکنان و مدیران آکه می تواند برای اجرای هر چه بهترین فرآیند، از سیستم های فناوری اطلاعات استفاده کرد و همچنین دریافت نظرات و پیشنهادهای آنها
- * شناسایی و استفاده از گروه های غیر رسمی در محیط های کاری به منظور تسهیل در اجرای برنامه ها و سیاست های مرتبط با فرهنگ کار و تعاون

❖ راهبرد ۱۸: **ارتقاء سطح سلامت نظام تولید و کسب و کار با رویکرد میکسیری و برخورد موثر با تخلفات و معاند**

- * مستقر نمودن ستاد امر به معروف و نهی از منکر در تمامی موسسات و اصناف جهت مبارزه با فساد اداری و ترویج اخلاق حرفه ای
- * استفاده از دیدریت غیر متمرکز و تفویض اختیار به کارکنان و مسئولیت خواهی، منطبق با شاخص های فرهنگ کار و تعاون
- * برخورد جدی با هرگونه فساد اداری
- * نظارت در امر شایسته سالاری در فرآیند جذب و ترفیع نیروی کار